

ХАРАКТЕРИСТИКА ДИТЯЧОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ ЗА ЧАСИ СРСР ТА У СУЧАСНИЙ ПЕРІОД

Курсант 301 н.г. Куць А.О.

Науковий курівник: викладач кафедри спеціальної
техніки та оперативно-розшукового документування
Варваринець В.І.

Що спонукає людину, а тим паче дитину до скоєння злочину? Що являє собою ту мотивуючу потребу, деформуючу обставину, яка штовхає її на злочинну стежку?

Для з'ясування цих фактів було проаналізовано роботи наступних вчених: Кудрявцева В.Н., Емінова В.Є., Матрашило Л.С., Чихалова С.Н., Корнієнко М. В., Романюк Б. В., Мельник І. М., Даньшин І.Н., Медведев В.С., Шевченко О.М., Фетискин Н.П. та інші.

В результаті проведеного дослідження були отримані наступні результати. Існує кілька офіційних мотивацій, основні з яких є цікавість (бажання самоствердитись, воління заслужити авторитет серед однолітків); ситуативність мотивів; деформація якогось одного елемента сфери потреб, інтересів, поглядів. Природньо, що сфера мотивацій неповнолітніх не стоїть на місці, по мірі зростання, накопичення досвіду йде здвиг мотивацій.

З погляду особливостей характеру злочинності неповнолітніх при вивченні слід звернути увагу на проблему особистості потенційного злочинця. При розгляді цього явища слід враховувати такі риси: вік, стать, освітній рівень, атмосфера в сім'ї, правова обізнаність, незрілість мислення, брак достатнього соціального досвіду, нестабільність психіки,

підвищена емоційність, підвищена навіюваність і самонавіюваність, схильність до фантазій, «погана компанія» або коло спілкування неповнолітніх, проблема дозволів тощо.

Головне при розгляді особи потенційного неповнолітнього злочинця - це його вік. Віком обумовлений певний рівень розвитку сил, інтелекту, потягів, оскільки фізично стає можливим скоєння злочину. Окрім хронологічного віку, виділяють ще психологічний, педагогічний та фізичний вік, які між собою не співпадають, що призводить до внутрішніх конфліктів в середині ще не до кінця сформованої особистості.

Причини і умови злочинності неповнолітніх криються в соціальному характері, вони залежать від конкретних історичних умов, змісту і направленості його інститутів, способів вирішення основних протиріч.

Слід зауважити, що в останні роки спостерігається тенденція до різкого зростання злочинності неповнолітніх. Це перед усім пов'язане з: нестабільною економічною ситуацією і зростаючою напругою в суспільстві, скорочення робочих місць, - що без сумніву позначилось на вразливій психіці ще не сформованої до кінця системи цінностей неповнолітніх.

Загострення проблем сімейних негараздів на загальному фоні бідності і постійних злиднів, моральна і соціальна деградація, яка спостерігається в сім'ях, призводить до вкрай негативних наслідків. Серед неповнолітніх із неблагополучних сімей загроза злочинності дуже висока. Психічні захворювання дітей в таких сім'ях - це здебільшого результат та спадщина відповідної поведінки та способу життя їх батьків-алкоголіків, наркоманів.

Дитяча злочинність порівняно з дорослою відрізняється високим ступенем активності, динамічністю. Людині, яка встала один раз на шлях скоєння злочину у підлітковому віці, важко вже вийти з цього коловороту. Перед нею зачинаються майже всі соціальні можливості, що спідкам до нового скоєння злочину і не залишається мізерного шансу на виправлення та повернення

до лав добропорядних громадян. Такі особистості лише поповнюють резерв для дорослої злочинності.